
Et dobbeltliv som heldigvis sprakk

INTERVJU

TORI FLAATTEN HALVORSEN

tori.f.halvorsen@gmail.com

Eirik Nordmo er utdannet lege, men er avskiltet for andre gang. Likevel har han aldri hatt det så godt som nå.

Foto: Birgit Solhaug

Under rus- og avhengighetsbehandling ved Trasoppklinikken, skrev Eirik Nordmo dagbok. De siste sidene i boka er et avskjedsbrev. Der oppsummerer han:

Jeg har hatt tre elskerinner:

Spill, alkohol og morfin.

Min første forelskelse var spill.

Jeg var bare sju år.

Det var overgrep.

Og utnyttelse av et lite, redd barn.

Siden kom alkoholen, så morfin.

Jeg har vært en marionettedukke i deres hender.

Avskjedsbrevet avsluttes med at han gjør det slutt med alle sine tre elskerinner. 50-åringen er blitt sikker i sin sak. Ikke lenger seriemonogami. Aldri mer tre- eller firkantforhold. Det var blitt januar 2022, og Eirik skulle skrives ut etter en tre måneder lang innleggelse. Denne vinterdagen visste han ikke at Lyrikkforlaget året etter ville gi ut den helt ufiltrerte teksten i en bok med navn *Innlagt. Fastlegens dagbok*. Nå er Eirik 52 år og skal neste uke avslutte sin samfunnsstraff. En straff legen fikk for å ta ut morfinpreparater til eget bruk fra sykehjemmet i Ørnes.

Eirik har ikke lenger noe å skjule. Å slippe skammen har gjort ham fri, konkluderer han når vi nå sitter i en minimalistisk utstyrt leid leilighet på østkanten i Oslo. Et lite spisebord er dekket med bøker og en PC. Veggene er hvitkalkede, uten bilder. På gulvet ligger en blå yogamatte som er klar til bruk. Med et åpent blikk serverer han kaffe. Han takker nei til sjokoladen jeg har med, for også den kan sette i gang et uønsket sug etter å måtte ha mer. Ikke det at han har en spiseforstyrrelse, men det er greit å unngå mulige triggere. Hver dag jobber han fortsatt med å holde avhengighetene på avstand. Det er et hardt arbeid.

SPILLAVHENGIG: Allerede som barn ble Eirik Nordmo svært trigget av spill. Her er et bilde av en ung Eirik ved travbanen der han veddet på hester. Foto: Privat

Avhengighet på alle kanter

- Hva har vært aller vanskeligst å slutte med?
 - Spillingen, uten tvil. Det tok mange år før jeg ble fysisk avhengig av alkohol. Morfinen derimot, gikk veldig fort. Det som ikke innebærer en fysisk avhengighet, har vært vanskeligere å snakke høyt om. Derfor tok jeg aldri opp spillingen under tidligere innleggelse. Ingen spurte om det heller.
 - Spurte du pasientene om spillinger da du selv var fastlege?
 - Jeg snakket mye om rus og vanskelige livssituasjoner med pasientene. Men spillinger – nei, nøler legen som etter at alt sprakk, fikk omsorgsfulle meldinger fra pasienter fra fastlegekontoret.
 - Hvorfor ville du bli lege?
 - Da jeg var ferdig med mellomfag i psykologi og grunnfag i pedagogikk, hadde jeg ikke ro nok til flere ventetår for å komme inn på profesjonsstudiet. Derfor søkte jeg på medisin. Hovedmålet var å få en type jobb der man skulle snakke med folk.
- Eirik kom inn på studier i Tromsø og i Krakow. Den polske byen hadde tre kasinoer og billig alkohol.
- En venninne sa rett ut at hun ikke kunne ha vært sammen med en slik som meg. Da hadde det blitt altfor mye alkohol, sa hun. Mange skjønnte mye, lenge før jeg innrømmet det selv. Også foreldrene mine forstod mye allerede da.

Eirik var ikke som broren

Da familien på fem dro på ferie til Finland, sparte broren lommepengene sine til småkjøp gjennom ferien. Eirik spilte bort alle pengene på en enarmet banditt på fergen til landet i øst. Foreldrene begynte å porsjonere ut feriepengene. Slik skulle han lære at man måtte planlegge. Det var umulig å skjønne at spillingen var en så stor ting – som en forelskelse å regne.

- Kan du huske hva du tenkte da du gikk av fergen?
 - Tomhet, svarer Eirik med en gang. Jeg har aldri skjønnet ordentlig hvor tomheten har kommet fra. Terapeutene og jeg har tenkt på konsekvensene av at jeg ikke klarte å uttale verken fornavnet eller etternavnet mitt før jeg var 15 år. R-en var helt umulig å si. Men vi har konkludert med at det ikke kan være så betydningsfullt. Jeg er ikke lenger ute etter å finne roten til alt det vonde.
- Eirik er mer opptatt av å føle på gleden ved at han har funnet roen. Roen i eget og i andres selskap. Ikke minst det første er avgjørende i denne fasen. Slik var det ikke før.

LØPER: Eirik Nordmo løper mye. Da får kroppen slitt seg ut, og uroen blir litt borte. Løping hjalp også da han var tvangsinnlagt på Nordlandssykehuset i Bodø. – De ansatte var helt utrolige. De hadde med seg treningsutstyr slik at de kunne løpe på fjellet sammen med meg når jeg hadde utgang, sier han. Foto: Birgit Solhaug

En kontinuerlig uro

Tiden måtte alltid fylles med noe: med venner, med aktiviteter og med spill. Han var skoleflink, men boikottet seg selv for eksempel ved å utsette innleveringen av sær oppgaven før jul. Den leverte han først rett før sankthans.

Kanskje var det noe med spenningen om han ville få det godkjent som trigget noe i ham. Veddeløp og andre spill på spillebua, i bygda med 1 200 innbyggere, utløste i alle fall spenning og fylte noe av det uendelige tomrommet. Tidvis lånte han penger av kompisene. Eirik og de andre i bygda begynte ikke å drikke spesielt tidlig. Når gjengen i Glomfjord snakket om det å skaffe seg biler og fine hus, var ikke Eirik på den frekvensen. Ikke da, ikke i perioden med dobbeltliv og heller ikke nå.

– Det å vinne flere hundre tusen kroner på en kveld har aldri gjort at jeg har villet kjøpe meg noe. Jeg blir faktisk glad og tilfreds med å ha så lite som jeg har nå. Jeg har ikke behov for å eie hus for eksempel, sier Eirik troverdig.

Også som lege i Glomfjord leide han husvære. Tanken var å reise til hjemmeplassen en kort periode etter turnusen, men så ble det mer enn nok å få hverdagene til å gå i hop. Hadde han eid et hus, ville det betydd muligheter for å kunne låne på huset. Da hadde pengene garantert gått til flere aksjer eller daytrading. Legen som var så godt likt, gikk hjem til et destruktivt liv bak sin egen inngangsdør. Der var det fullt kaos – i kroppen, i hodet og i leiligheten. Den siste tiden før han ble tatt for å ta ut morfin til eget bruk, lå det et rep i vinduskarmen klart til bruk. Å ha en plan B ble en trøst. For å unngå besøk av foreldrene stakk han innom dem rett fra jobb. Kvinner som han har hatt et forhold til, bodde som oftest langt unna. Inne i leiligheten kjøpte Eirik aksjer, drakk, og etter hvert satte han intravenøst morfin av ulike slag. De tre elskerinnene ga ham glede og et pusterom fra alt som ikke kunne snakkes om der ute. Ikke det at han ikke taklet hverdagen på legekontoret. Fastlegen, som var ansatt i kommunen i 16 år, likte jobben. Han følte seg aldri utbrent slik som andre kollegaer gjerne sliter med. Legesekretærene og legene ble til og med belønnet med «Sommerblomsten» av lokalavisa, en påskjønnelse de fikk «for sitt arbeid med å holde oppe humøret hos pasientene». Men å be om hjelp på egne vegne var helt utenkelig. Dobbeltlivet ble en løgn så stor at det en gang måtte sprekke. Med et lite håp om at det likevel ikke skulle skje, beregnet han antall timer det skulle ta før alkoholen og morfinen var ute av kroppen. Legen ville ikke være rusa på jobb. Jobben gjorde dessuten at han slapp å kjøpe stoffet på gata. Eirik vet ikke engang hvordan illegal handel foregår. Alt ville ha blitt enda mye verre hvis han hadde måttet være en del av et rusmiljø. Det å ha «et friskt miljø» og en familie som har stått ham bi, er helt avgjørende også nå i etterkant.

*«Endelig visste folk sannheten. Da kunne jeg se dem i øynene.
Åpenheten har bare vært bra. Det sier faren min også»*

Samvittighet overfor familien

– Jeg trodde jeg hadde kontroll. At jeg kunne slutte når jeg ville. Familien har sett at jeg ikke hadde det, og har hatt ditto større vansker med å tro på meg – gang etter gang. De har forstått at det kunne ha gått galt – helt galt. Samtidig har de følt seg maktesløse. Samvittigheten overfor dem har vært det vanskeligste å jobbe med. Mor har blitt senil dement. Jeg vet ikke om hun

egentlig har fått med seg at sønnen måtte bli 50 år før han kom seg på beina, sier Eirik som har et større alvor i blikket enn under resten av samtalen. 52-åringen er glad for at han ikke har egne barn som ville ha lidd under rusbruken.

Eirik har opplevd at behandlere med egenerfaring har noe ekstra å gi. Kanskje vil han jobbe som terapeut innenfor rus. Kanskje som lege, men ikke nødvendigvis. Foto: Birgit Solhaug

– Men det er veldig fint å være onkel til fine unger, ha nære søsken, gamle og nye venner som jeg er ærlige overfor. Det tok et og et halvt år etter Trasoppklinikken før jeg var tilbake i Glomfjord.

– Hvordan var det?

– Det gikk over all forventning. Jeg hadde blitt intervjuet både på NRK.no og flere ganger i lokalavisen. Endelig visste folk sannheten. Da kunne jeg se dem i øynene. Åpenheten har *bare* vært bra. Det sier faren min også. Han har vært direktør på Norsk Hydro i Glomfjord. De positive tilbakemeldingene på avisartiklene var mange. Over 1 000 støttende meldinger. Ingen negative. Boka er solgt i vel 1 000 eksemplarer. Etter utgivelsen var det mange som tok kontakt.

«På institusjonene finnes det mange helsepersonell som sliter med én eller flere avhengigheter»

Tillitserklæringer fra fagfolk og andre folk

Eirik ble nominert til Årets Nordlending i 2022. I fjor ble han invitert som foredragsholder og kursleder av kurskomiteen i Nordland legeforening. Også i vår skal han være med.

– Det setter jeg stor pris på. På legekurset traff jeg to LIS-leger jeg hadde veiledet. Begge sa at de ikke hadde hatt den ringeste mistanke om hvordan jeg levde.

– Hva skjedde egentlig da lederen på Ørnes sykehjem avslørte deg?

– Det kunne ikke ha vært håndtert bedre. Han hadde ordnet med en lege som stod klar for å vurdere min psykiske tilstand. Så var det rett på tvangsinnleggelse for suicidalitet og tre måneder på akuttposten ved Nordlandssykehuset i Bodø. De ansatte var helt utrolige. De hadde med seg treningsutstyr slik at de kunne løpe på fjellet sammen med meg når jeg hadde utgang. Da fikk jeg slitt ut kroppen, og på vei ned pratet vi. For meg har min bakgrunn som lege aldri vært en forstyrrende faktor i min egen behandling. På institusjonene finnes det mange helsepersonell som sliter med én eller flere avhengigheter. Flere av dem har, i likhet med meg, vært redde for å miste lisensen hvis de søkte hjelp. Jeg ville ikke miste inntekten og det eneste jeg taklet i hverdagen, sier han, men legger til: Lønningen gikk jo som oftest ikke til hverdagsutgifter. De gikk til mer spilling, aksjer eller mer alkohol.

– Hva tenker du om at du for andre gang har mistet lisensen?

– Det er et komplekst spørsmål. Hvis argumentet er at pasientene ikke skal møte en rusa lege på jobb, er det mulig å kontrollere det med blod- og urinprøver. De ville være negative for min del. Men jeg trenger mer tid for å komme meg og bli skikket til å være lege. Første gang jeg mistet lisensen var jeg frustrert over at Helsetilsynet ikke hadde konkrete regler om hvor fort jeg kunne søke om resertifisering, men utålmodigheten handlet mer om egen uro og tomhet.

«Det å få kunne tvile, være åpen om selvmordstankene, føle på et gryende håp, tro at man selv er verdt noe og at andre kan sette pris på meg, har vært helt avgjørende»

- Hva har vært forskjellen på behandlingene nå og før?
- Det satt langt inne å innse at jeg ikke hadde kontroll. Selv etter tre måneder på akutenheten, måtte jeg overtales til å tenke rus i stedet for depresjonsbehandling. Men etter at jeg virkelig gikk inn i tomheten, alt det usagte og eksistensielle spørsmål sammen med behandlere og pasienter på Trasopp, har jeg ikke lenger samme behov for å lure meg selv eller andre. Nå kan jeg tåle meg selv. Det å få kunne tvile, være åpen om selvmordstankene, føle på et gryende håp, tro at man selv er verdt noe og at andre kan sette pris på meg, har vært helt avgjørende. Behandlingen for spilleavhengighet på Blå Kors det siste året har også vært viktig. Det samme er selvhjelpsgruppen som jeg fortsatt går i – og som jeg sikkert vil fortsette i resten av livet. Nå som jeg neste uke er ferdig med samfunnsstraffen, vil jeg fortsette å jobbe frivillig. Og så skal jeg løpe maraton i Stockholm.

Eirik Nordmo

Født i 1971, oppvokst i Glomfjord

Grunnfag og mellomfag i psykologi, NTNU, 1994

Grunnfag i pedagogikk, NTNU, 1996

Cand.med., Universitetet i Krakow, 2003

Turnus, Lillehammer sykehus og Dombås, 2003–04

Fastlege i Glomfjord, 2005–21, med avbrekk grunnet manglende lisens i perioden 2010–12

Mistet lisensen for andre gang i 2021

Utgitt boken *Innlagt. Fastlegens dagbok*, 2023

Til høsten skal Eirik ta en ettårig utdanning for erfaringskonsulenter. Han har opplevd at behandlere med egenerfaring har noe ekstra å gi. Kanskje vil han jobbe som terapeut innenfor rus. Kanskje som lege, men ikke nødvendigvis.

- I så fall skal jeg gi mye mindre råd enn det jeg gjorde som lege. Det er ikke det man trenger. Man trenger tid og noen som tåler å høre. Livet som lege er ikke det avgjørende. At jeg har det bra, er det aller viktigste.

Publisert: 2. mai 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0149

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 3. juli 2026.